

LEYLA ABASOVA

*Bakı Dövlət Universitetinin**“Kitabşünaslıq və nəşriyyat işi” kafedrasının dissertantı*

E-mail: Sg.leyla@gmail.com

**“MƏTBUAT SARAYI” – “AZƏRNƏŞR”İN BİNASININ
TİKİLMƏSİ HAQQINDA YENİ FAKTLAR***Açar sözlər:* “Mətbuat sarayı”, “Azərnəşr”, Ə.Pepinov, S.Peno, kitab, nəşriyyat.*Ключевые слова:* «Дворец Прессы», «Азернешр», А.Пепинов, С.Пено, книга, издательство*Keywords:* “Press palace”, “Azerneshr”, A.Pepinov, S.Peno, book, publishing house

Azərbaycan xalqının mədəni, elmi, siyasi səviyyəsinin yüksəlməsində Azərbaycan kitabı böyük əhəmiyyətə malikdir. Əlbəttə, Azərbaycan kitabının yaradılması nəşriyyat prosesindən keçir və hər bir kitabın nəşri müəyyən məqsəd və vəzifəni yerinə yetirir. Əsərin nəşriyyat-redaksiya prosesində formalaşması, çapdan buraxılması nəşriyyat fəaliyyəti ilə əlaqədardır.

Azərbaycanda Sovet hakimiyyətinin qurulması ilk növbədə ölkənin iqtisadiyyatının və mədəniyyətinin təşkilini tələb edirdi. Buna görə də, Sovet hökuməti 1920-ci illərin əvvəllərində ölkənin qarşısında duran quruculuq işlərini həyata keçirmək üçün müəyyən tədbirlər proqramı hazırladı. Bu da öz növbəsində yeni tipli dövlət aparatının təşkilini qarşıya qoyurdu. Buna görə də, Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsinin 28 aprel 1920-ci il tarixli qərarı ilə Azərbaycan Müvəqqəti İnqilab Komitəsi və həmin Komitənin 1920-ci il 28 aprel tarixli iclasında isə Respublika Xalq Komissarları Soveti təşkil olundu [1].

Respublikamızda nəşriyyat fəaliyyətindən danışarkən, hər şeydən əvvəl, Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatının, yəni “Azərnəşr”in yaranmasına, inkişafına, fəaliyyətinə xüsusi diqqət yetirilməlidir. Belə ki, Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı Sovet hakimiyyəti illərində yaradılan ilk universal nəşriyyat hesab edilir. Belə bir nəşriyyatın yaranmasına tələbat, hər şeydən əvvəl 1920-ci illərdə kitaba, mətbuata tələbatın mövcudluğu və artması ilə əlaqədar olmuşdur. Çünki Azərbaycanda yeni qurulmuş Sovet hakimiyyətinin, başqa sözlə, Sovet dövlətinin məqsəd və vəzifələrini əhali arasında yaymaq, əhaliyə çatdırmaq əsas vəzifə kimi qarşıya qoyulmuşdur. Digər tərəfdən, yeni qurulan Sovet dövlətində maarifə, mədəniyyətə, təhsilə, elmə üstünlük verilirdi. Bu problemlərin müvəffəqiyyətlə həll edilməsi kitabçılıq işini, yəni kitab nəşri, təbliği və yayılmasını dövrün tələbləri səviyyəsində qurmağı tələb edirdi [2, 18].

Azərbaycan Xalq Maarif Komissarlığı 1921-ci il sentyabr ayının 19-da “Azərmərkəzi-mətbuat”ın müdirinin, MK-nın Təşviqat şöbəsinin, AHİMS-nin nümayəndəsinin iştirakı və Konstantin Tomaşevskinin sədrliyi ilə mətbuat və nəşriyyat işinin bütün məsələlərini düzgün tənzim etmək məqsədilə Xüsusi Komissiyaın təşkil edilməsi barədə göstəriş qəbul etmişdir.

Xüsusi Komissiya bir qədər sonra Nəşriyyat şöbəsinə çevrilir. Şöbə müdirinin verdiyi məlumata əsasən, Xalq Maarif Komissarlığının Nəşriyyat şöbəsi 1920-ci il may ayının 28-dən fəaliyyətə başlayıb. İlk günlərdən o ancaq təşkilati işlərlə, əməkdaşların toplanması, şöbə üçün yerin təşkili və s. ilə məşğul olmuşdur. Nəşriyyat şöbəsində həyata keçirilən işlərə partiya işçisi Ağa Əli Qasimov məsul idi.

Müdür və iki nəfər işçisi olan Nəşriyyat şöbəsinin 4 yarım şöbəsi var idi: 1) Kommunist şöbəsinin seksiyaları: a) kitabça, b) ciddi elmi ədəbiyyat; 2) Dərslik və dərs vəsaiti; 3) Yarım

şöbə: a) elmi əsərlər, b) ədəbiyyat; 4) Ümumi yarımşöbə.

Nəşriyyat şöbəsi geniş mədəni quruculuq proqramı ilə fəaliyyətə başlamış gənc Sovet Respublikasının kitaba olan böyük tələbatını ödəyə bilməzdi. Odur ki, Azərbaycan İnqilab Komitəsinin sədri N.Nərimanovun imzası ilə 1920-ci il iyun ayının 9-da Azərbaycan Mətbuat şöbəsi və Dövlət Nəşriyyatı – “Azərmərkəzimizətbuat”ın yaradılması haqqında Dekret qəbul edildi. Bu Dekret 8 paragrafda verilir. Bu paragraflarda “Azərmərkəzimizətbuat”ın fəaliyyəti istiqamətləndirilir.

Dekretə deyilirdi: “**paraqraf 1.** “Bütün komissarlıqların və idarələrin, partiya və sovet təşkilatlarının nəşriyyat fəaliyyətini mərkəzləşdirmək məqsədilə Xalq Maarif Komissarlığının yanında Azərbaycan Mətbuat şöbəsi və Dövlət Nəşriyyatı – “Azərmərkəzimizətbuat” – təsis edilsin”;

paraqraf 2. “Azərmərkəzimizətbuat” bütün komissarlıqlara və partiyaya xidmət etməklə bərabər, geniş avtonomiya hüququna malikdir;

paraqraf 3. Bütün dövrü və qeyri-dövrü ədəbiyyat, habelə bütün növ plakatlar “Azərmərkəzimizətbuat”ın şöbəsində toplanır və yayılır;

paraqraf 4. Azərbaycan Respublikasının ərazisində kimə məxsusluğundan asılı olmayaraq bütün kağız ehtiyatı “Azərmərkəzimizətbuat”ın sərəncamına verilir;

paraqraf 5. “Azərmərkəzimizətbuat”ın bütün ədəbiyyatı pulsuz olaraq xalqa çatdırılır (Partiyanın Mərkəzi Komitəsinin nadir sərəncamlarından başqa).

paraqraf 6. “Azərmərkəzimizətbuat”ın, yəni Mətbuat şöbəsinin və Dövlət Nəşriyyatının idarə olunması üç nəfərə: müdirə, Azərbaycan KP MK-nın və Xalq Maarif Komissarlığının nümayəndəsinə həvalə edilir;

paraqraf 7. “Azərmərkəzimizətbuat”ın və bütün komissarlıqların nəşrlərinin smetası Xalq Maarif Komissarlığının nəzarətində olmalıdır;

paraqraf 8. Bütün idarələrə nəşriyyat işi və təşviqat fəaliyyəti üçün verilmiş kreditlər ləğv edilir, verilmiş pul vəsaitləri geri qaytarılır və “Azərmərkəzimizətbuat”ın hesabına köçürülür” [3, 94].

1920-ci ildə “Azərmərkəzimizətbuat”ın Azərbaycan şöbəsinin müdiri Ağababa Yusifzadə olmuşdur [4].

Azərbaycanda poliqrafiyanın təşkilinə və inkişaf etdirilməsinə 1920-ci ilin may ayından başlanmışdır. Bu vacib işin təşkili üçün hələ 1920-ci il may ayının 7-də Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı Şurasının yanında Poliqrafiya şöbəsi (idarəsi) təşkil edilmişdi. 1921-ci il noyabr ayının 7-dən Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı Şurasının yanında “Poliqrafiya Sənayesi İdarəsi” fəaliyyətə başladı.

1929-cu il aprel ayının 23-dən isə yuxarıda adını çəkdiyimiz idarə Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı Şurasının Azərbaycan Poliqrafiya Tresti İdarəsi kimi fəaliyyət göstərməyə başladı. Azərbaycanda poliqrafiya işinə və sənayesinə 1926-cı il avqust ayının 25-dən Müstəqil “Bakı Poliqrafiya İdarəsi”, 1930-cu il fevral ayının 5-dən isə Azərbaycan Poliqrafiya Tresti rəhbərlik etmişdir. Respublikada Poliqrafiya İdarəsinin təşkili kitabçılıq işinin inkişafına müsbət təsir etdi.

Sovet hakimiyyətinin ilk illərində kitab nəşrinin ideya-siyasi səviyyəsinə ciddi fikir verilirdi. Bu məqsədlə AK (b) P MK-nın Təşviqat şöbəsinin yanında Redaksiya-nəşriyyat bölməsi təşkil olunmuşdu.

Çapdan çıxan bütün kitablar Redaksiya-nəşriyyat bölməsində yoxlanılıb nəzərdən keçirilirdi. Göründüyü kimi, elə Sovet hakimiyyətinin ilk illərində dövlət nəzarəti mövcud olmuşdur. Bunu dövlətin senzura nəzarəti kimi qiymətləndirmək lazımdır.

Respublikada kitab nəşrinə artan tələbat müstəqil dövlət nəşriyyatının yaradılmasını vacib məsələ kimi qarşıya qoyurdu. Əslində Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı 1920-ci ildə iyun ayının 9-da təşkil edilmişdi. 1920-ci ilin iyun ayından fəaliyyətə başlayan “Azərmərkəzimətbuat” a bütün komissarlıqlara, partiya və digər təşkilatlara kitabla xidmət etmək üçün geniş hüquqlar verilmişdi. Bütün bunlara baxmayaraq kitab nəşrinin genişləndirilməsi, kitabın geniş zəhmətkeş kütlələri arasında təbliği və yayılması günün ən aktual məsələsi kimi qarşıda dururdu. Azərbaycanın ilk Xalq Maarif Komissarı D.Bünyadzadə Birinci Ümumazərbaycan Şuralar qurultayındakı məruzəsində demişdir: “Xalq Maarif Komissarlığının qarşısında tədris müəssisələri üçün 400, 000 kitab çap etmək kimi böyük bir vəzifə durur”. Həmçinin o, Xalq Maarif Komissarlığının ixtiyarına bir mətbəə verilməsini vacib hesab edirdi.

Keçmiş Kommunist Partiyası və Sovet dövlətinin qərar və göstərişlərində kitab nəşrinin, o cümlədən istehsalat-texniki və elmi-kütləvi kitabların getdikcə artan rolu, onun qarşısında duran mühüm vəzifələr və inkişaf istiqaməti göstərilirdi. Hökumətin göstərdiyi qayğı nəticəsində ölkəmizdə kitab nəşri sahəsində müəyyən nailiyyətlər qazanılır. 1920-ci il dekabr ayının 15-nə qədər “Azərmərkəzimətbuat”ın Nəşriyyat şöbəsi 45 nəşri 3.089405 nüsxə ilə çapdan buraxmış, 100-ə qədər nəşri isə 1.000.000 nüsxə ilə buraxmaq üçün çapa vermişdir”. Kitaba yaranmış böyük tələbat “qardaş respublikalar”dan (Sovet dövrünün deyimi) və bir sıra xarici ölkələrdən kitab gətirilməsini də irəli sürürdü. Sovet hakimiyyətinin ilk illərində Rusiyadan, Gürcüstandan, İran və Türkiyədən kitablar alınıb Azərbaycana gətirilirdi. Kitabların bölüşdürülməsi Azərbaycan Xalq Maarif Komissarlığı tərəfindən həyata keçirilirdi.

“Azərmərkəzimətbuat” idarə funksiyasını yerinə yetirirdi, yəni mətbuat və nəşriyyat işinə ümumi rəhbərliyi həyata keçirirdi. Bu idarənin artıq kitab nəşrini, təbliği və yayılmasını təşkil edən nəşriyyatı var idi. Bu elə dövlət nəşriyyatı kimi indi də fəaliyyət göstərən “Azərnəşr” idi. Hələ, 1923-cü il noyabrın 25-dən dekabr ayının 1-nə çağırılmış III Ümumazərbaycan Sovetlər qurultayı Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatının təşkilinə, inkişafına və onun maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsinə böyük əhəmiyyət verdi.

Bunun nəticəsi idi ki, Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı – “Azərnəşr” 1924-cü ildən geniş fəaliyyətə başladı. 1924-cü il martın 1-dən Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatının sədri Məmmədzadə, Nəşriyyat şöbəsinin müdiri isə Hənəfi Zeynallı olmuşdur [4].

Azərbaycan SSR Xalq Maarif Komissarlığına tabe olan Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı çap ediləcək əsərlərin nəşri, təbliği və ticarəti ilə məşğul olmalı idi. “Nəşriyyatın tərkibinə eyni zamanda mətbəə, cildxana, mərkəzi kitab anbarı, mərkəzi kitab mağazası, mərkəzi kitab mağazasının baş kağız anbarı, musiqi-not mağazası və musiqi alətləri emalatxanası daxil idi. “Azərnəşr”in təşkili Azərbaycan kitab mədəniyyəti tarixində çox fərəhli, əlamətdar bir hadisə idi. İlk illərdə nəşriyyat əsasən dərsliklər, uşaq ədəbiyyatı, bədii və elmi-kütləvi kitablar çap edirdi” [5, 25].

“Azərnəşr”in yenidən təşkili milli kitab xəzinəmizin zənginləşməsində və inkişafında müstəsna əhəmiyyət kəsb etmişdir.

1926-cı ildə “Azərnəşr”in idarə müdiri olmuş Ə.Pepinov “Kommunist” qəzetinin müxbirinə məlumat verərək bildirir ki, “Azərnəşr”in çap etdiyi kitabların getdikcə artdığını göstərmək üçün 1926-cı ildə nəşriyyatın 1925-ci ilə nisbətən 100/100 artığını söyləmək kafidir. Bunu təcrübədən sonra vəzifəsini müvəffəqiyyətlə yerinə yetirmək üçün özünə mütləq bir mətbəə tədarük (yaratmaq) etmək məsələsi “Azərnəşr”in qarşısında duran mühüm vəzifələrdəndir. Buna görə də 1924-cü ildə mətbəə təsisinə başladı. Hal-hazırda “Azərnəşr”in mükəmməl bir mətbəəsi var. Burada 72 işçi çalışır. Ancaq bu mətbəə fəaliyyətini genişləndirmiş “Azərnəşr”i təmin etmir. Bunun üçün yaxın gələcəkdə bu mətbəəni genişləndirmək lazım gəlir. Ümumiyyətlə,

yətlə, bütün nəşriyyat dairələri, xüsusən “Azərnəşr”in qarşısından duran çox böyük məsələlərdən biri kitab nəşr etməklə bərabər, çıxarılan kitabı əlaqə ilə oxutmaq məsələsidir [6].

Bu yuxarıda qeyd olunan yazıdan məlum olur ki, “Azərnəşr”in 1926-cı ildə fəaliyyəti genişlənmiş işçilərinin sayı 72-ə çatmışdır. Beləliklə, 1920-ci ildə yaranan, fəaliyyətə başlayan “Azərnəşr”in 1924-cü ildə yeni mətbəəsi təsis edilir.

Tədqiqat nəticəsində məlum olur ki, “Azərnəşr” yarandığı gündən Morskoy (indiki Bül-bül prospekti) və Krasno-Xristovski (indiki Şeyx Şamil) küçələrinin tinində yerləşmişdir. Təbii ki, yeni binanın tikilib istifadəyə verilməsinə qədər.

1927-ci il noyabr ayının 8-də Kommunist Bazarnı (indiki H.Hacıyev) və Zeytuyev küçələri arasında, Parapet bağı yaxınlığında (indiki Fəvvarələr bağı) olan yerdə Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatının yeni tikiləcək binasının bünövrəsi qoyulur. Təntənəli iclası Maarif komissarı Ruhulla Axundov açaraq, Azərbaycanda nəşriyyat sisteminin nə qədər müvəffəqiyyətli sürətdə tərəqqi etdiyini qeydlə yeni binanın əhəmiyyətindən məlumat vermişdir. Sonra AMAQ sədri Ağəli və Çayçılar İttifaqı sədri Braqman və başqa şəxslər təbrik nitqləri söyləmişdir.

Nitqlərdən sonra binanın tarixi haqqında yazılan sənəd və bürünc daş AMAQ-ın sədri Ağaməli tərəfindən qoyulur. Binanın 750-800sajın (metr) yerdən ibarət olması, bütün Dövlət Nəşriyyatının mətbəə və başqa müəssisələri burada yerləşdirilməsi nəzərdə tutulur [7].

Amma tədqiqat nəticəsində məlum olur ki, hansısa səbəblərdən 1927-ci il noyabr ayının 8-də özülü qoyulan “Azərnəşr”in binasının tikintisinə 1930-cildə başlanılır.

1930-cu ildə “İnqilab və mədəniyyət” jurnalında “Mətbuat sarayı tikilməyə başladı” adlı maraqlı yazı dərc edilir: “Bakıda Bazarnı və Zeytuyev küçələri arasında, Parapet bağı yaxınlığında 2 kvartallıq məsafədə 2 aydan bəri “Azərnəşr”in “Mətbuat sarayı” tikilişinə başlanmışdır. Bu bina, Bakıda misli görünməmiş maraqlı bir bina olacaqdır” [8].

Bu bina Amerika poliqraf müəssisələrinin yeni prinsipləri üzrə inşa edilmişdir. Binanın bir tərəfi kitab şəklindədir. Binanın tikintisi zamanı 1500 (müqəb) metrlik böyük bir salonda kitab çap edən və risalələr buraxan sexlərin yerləşdirilməsi nəzərdə tutulur.

“Binanın bu formada tikilməsində əsas məqsədlərdən biri də istehsalatı və daxili nəqliyyatı yaxşılaşdırmaq idi. Belə ki, çap məhsulunun lift vasitəsilə qaldırılıb-endirilməsi ləğv edilir. Çap maşınları sütunsuz və pəncərəsiz bir salonda yerləşdirilir və şimala baxan xüsusi pəncərələr vasitəsilə işıq ala bilər. Bu üsul işığın maşınxanaya tez düşməsinə səbəb olur və yayda binanın günəş hərarətindən qızmasına imkan vermir. Maşınxanadan bir qat üstə tikilən mürəttibxana sexi də pəncərəsiz salonda yerləşir və eyni pəncərələr vasitəsilə işıq alır.

“Mətbuat sarayı”na lazım olan təchizat “Azərnəşr”in Morskoy küçədəki mətbəəsindən gətirilir və get-gedə artırılır” [8].

“Mətbuat sarayı”nın alt mərtəbəsində kağız anbarı ilə çap olunmuş kitablar üçün yerlər müəyyən edilir. Həmçinin bu binanın tikintisi zamanı işçilərin bütün istirahətinin təmin edən məsələlər – yuyunmaq, çimmək yerləri, südəmə uşaqlar üçün yasli, yeməxana, qiraətxana və s. bu kimi yerlər nəzərdə tutulur.

Nəşriyyat korpusunun sağ tərəfindəki sütunların altında “Azərnəşr”in mərkəzi nümunəvi mağazası da tikilir.

“Mətbuat sarayı” Moskvanın tanınmış memarı Stanislav Penonun 42 layihəsi arasından seçilən layihəsi üzrə tikilir və özü şəxsən inşaat işlərinə rəhbərlik edir. İnşaat işləri “Teplobeton” trestinin Bakı şöbəsi tərəfindən aparılır və pemza qarışıq betondan tikilir.

Binanın tikintisinə 1 milyon 200 min manat pul vəsaiti sərf edilir.

“Mətbuat sarayı” binasının inşaat komitəsi sədri Bünyadzadənin işgüzarlığı üzrə saray 1931-ci ilin may ayında tikilib başa çatdırılması, istehsalat hissəsinin isə 1931-ci ilin mart ayına qədər qurtarması planlaşdırılır.

İnşaat işləri ilə əlaqə saxlamaq üçün “Azərnəşr” işçilərindən xüsusi briqada ayrılır” [8].

Maraqlı bir faktı da nəzərinizə çatdırmaq istəyirəm ki, 1931-ci ildə istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulmasına baxmayaraq, Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatının – “Azərnəşr”-in tam şəkildə binası 1933-cü ildə istifadəyə verilir.

Ha-hazırda bu tarixi bina Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin reyestrində yerli əhəmiyyətli memarlıq abidəsi statusu altında qeydiyyatda alınmışdır.

Təəssüflə qeyd etməliyik ki, 1995-ci ildə “Mətbuat sarayı”nın binasında Bank Standartın baş ofisi açılır. Bank Standart tərəfindən əsaslı təmir isə 2005-ci ildə həyata keçirilmişdir.

Hal-hazırda Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı Mehdi Hüseyn küçəsi 61, dalan 2, ev 3 ünvanında yerləşir.

İstifadə olunmuş ədəbiyyat:

1. Известия временного революционного комитета // Азербайджан газ., 1920, 29 апрель, №1.
2. Allahverdiyev B.V. Azərbaycan kitab nəşri problemləri (1920-1940) // Kitabşünaslıq və nəşriyyat işi: elmi-nəzəri və təcürbi jurnal, 2010, №1, s.18-38.
3. Azərbaycan SSR qanunları, Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət heyəti fərmanları və Azərbaycan SSR hökuməti qərarlarının xronoloji külliyyatı. C. 1. 1920-1935. Bakı, 1960, 260 s.
4. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Dövlət Arxivi (MDA). Azərbaycan Xalq Maarif Komissarlığı. F.57.siy.7, iş 68, v.24
5. Mirəhmədov Ə., Həsənov H. Sovet Azərbaycanının kitab mədəniyyəti. Bakı: Azərnəşr, 1975, 81 s.
6. Pepinov Ə. Azərnəşrin fəaliyyəti. // Kommunist qəz., 1926, 5 may, №102
7. Pepinov Ə. Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatının binası // Kommunist qəz., 1927, 11 noyabr.
8. “Mətbuat sarayı” tikilməyə başladı // İnqilab və mədəniyyət jur., 1930, №7-8, s. 46

Л.Г.АБАСОВА

*Диссертант кафедры "Книговедение и издательское дело"
Бакинского Государственного Университета*

"ДВОРЕЦ ПРЕССЫ" - "НОВЫЕ ФАКТЫ О СТРОИТЕЛЬСТВЕ ЗДАНИЯ «АЗЕРНЭШР»

О научной статье "Дворец Прессы" - "Новые факты о строительстве здания «Азернешр» "Дворец Прессы" - здания "Азернешр" считается одним из великих архитектурных памятников который имеет свою историю. Строительства "Дворца Прессы" является примером государственного внимание на издание книги и ее развитие.

В статье предоставляется информация о строительстве здания по специальному проекту и о подготовке этого проекта Станислав Пено, знаменитого архитектора того времени. По этой причине строительство такой красивой архитектурный памятника началось с 1927 года, и не смотря на серьезную внимание правительства, "Дворец Прессы" был построен в течение 5-и лет. В статье предоставляется информация о

строительство "Дворца Прессы", его значение для нашей культуры и об отражение этого событие на средствах массовой информации которая была опубликована в 1933 году.

L.Q.ABASOVA

*candidate for a degree at the department of
Bibliography and publishing work" at the Baku State University*

**“PRESS PALACE” - NEW FACTS
ABOUT CONSTRUCTION OF BUILDING OF “AZERNASHR”**

“Press palace” – the building of “Azernashr” is regarded as one of the grandiose architectural monuments that has a certain history in Azerbaijan. Building of the “Press palace” is a distinct example of a given value to a book publishing by the state. The article is about the construction of the publishing house on a special project which was designed by then a famous architect Stanislav Penko. The building of such an architectural monument started in 1927 and got ready after five years. The article also broadly talks about how the press of 1933 highlighted the building of the “Press palace” and its significance for the culture of our people.

Rəyçilər: t.e.d. B.Allahverdiyev, t.e.d.R.C.Süleymanov

Bakı Dövlət Universiteti “Kitabşünaslıq və nəşriyyat işi” kafedrasının 25.04.2013-cü il tarixli iclasının qərarı ilə çapa məsləhət görülmüşdür (pr. №7).